

ความคาดหวัง ที่มีต่อการสอบบัญชี

ระหว่างผู้สอบบัญชีและผู้ใช้งบการเงิน

ภัทร์สุนทร ชินภูวดล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ดร.วชิระ บุญยเนตร ผศ. ประจำภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

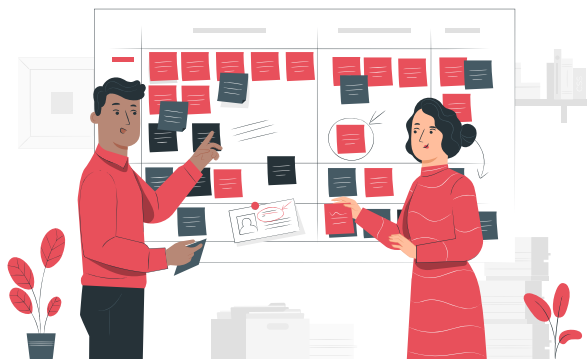
บทความเรื่องนี้ ตีพิมพ์ในวารสารสภาวิชาชีพบัญชี ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2563)

ศึกษาความแตกต่างของความคาดหวังในการสอบบัญชีระหว่างผู้สอบบัญชีและผู้ใช้งบการเงิน เนื่องจากงานสอบบัญชีเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งบการเงิน ความแตกต่างของความคาดหวังที่มีต่อการสอบบัญชี หรือช่องว่างความคาดหวัง (Expectation gap) อาจส่งผลกระทบต่อความชอบธรรมต่อแวดวงวิชาชีพการตรวจสอบบัญชี ซึ่งเกิดจากประสิทธิภาพการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีไม่เป็นไปตามความคาดหวังของสาธารณชน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความแตกต่างของความคาดหวังในการสอบบัญชี ในประเด็น

- 1) บทบาทและหน้าที่ของผู้สอบบัญชี
- 2) ความเข้าใจในรายงานของผู้สอบบัญชี
- 3) ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี
- 4) ความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้สอบบัญชี

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 153 ราย แยกเป็น ผู้สอบบัญชี 52 ราย (ร้อยละ 34.0) และผู้ใช้งบการเงิน ได้แก่ ผู้บริหารของบริษัท นักบัญชี พนักงานสินเชื่อ และนักวิเคราะห์การลงทุน จำนวน 101 ราย (ร้อยละ 66.0) แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลส่วนตัว และระดับความคิดเห็นต่อความคาดหวังที่มีต่อการสอบบัญชีใน 4 ประเด็นข้างต้น

ผลการศึกษา

ด้านความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี เห็นว่า หน้าที่ของตนเอง คือ การรายงานข้อผิดพลาดที่มีอยู่ในงบการเงินหรือการทุจริตไปยัง ก.ล.ต. รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีควรเป็นผู้ให้คำปรึกษารายการทางบัญชีที่มีความซับซ้อน หรือมีมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่แก่บริษัทที่ตรวจสอบ เรื่องที่**ไม่เห็นด้วยมากที่สุด**คือ ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจพบการทุจริต

ผู้ใช้งบการเงิน เห็นว่า หน้าที่ของผู้สอบบัญชีคือ เป็นผู้ให้คำปรึกษารายการทางบัญชีที่มีความซับซ้อน หรือมีมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่แก่บริษัทที่ตรวจสอบ รองลงมาคือ มีหน้าที่รายงานข้อผิดพลาดที่มีอยู่ในงบการเงินหรือการทุจริต ไปยัง ก.ล.ต. เรื่องที่**ไม่เห็นด้วยมากที่สุด**คือ ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลทางการเงินอื่น เช่น อัตราส่วนทางการเงิน เป็นต้น ที่แสดงอยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

ด้านความเข้าใจในรายงานของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี เห็นว่า คำว่า “ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ” หมายถึง งบการเงินอาจมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง แต่ไม่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาด รองลงมาคือ การระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นการรายงานที่ผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีเป็นอย่างดี เพื่อลดข้อผิดพลาดในเรื่องที่ระบุไว้ในเรื่องสำคัญนั้นแล้ว และเรื่องที่**ไม่เห็นด้วยมากที่สุด**คือ ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจพบการทุจริต

ผู้ใช้งบการเงิน เห็นว่า “ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ” หมายถึง งบการเงินอาจมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง แต่ไม่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาด รองลงมาคือ การระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นการรายงานที่ผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีเป็นอย่างดี เพื่อลดข้อผิดพลาดในเรื่องที่ระบุไว้ในเรื่องสำคัญนั้นแล้ว และเรื่องที่**ไม่เห็นด้วยมากที่สุด**คือ รายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข แสดงถึงงบการเงินที่ปราศจากข้อผิดพลาด

ด้านความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี เห็นว่า ผู้สอบบัญชีอาจขาดความเป็นอิสระ หากสำนักงานในเครือของผู้สอบบัญชีได้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี ภาษี และกฎหมาย แก่ลูกค้าของผู้สอบบัญชี รองลงมา คือ การสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีทุก 5 ปี แต่เป็นผู้สอบบัญชีในสำนักงานเดียวกันแสดงถึงความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีได้ เรื่องที่**ไม่เห็นด้วยมากที่สุด** คือ การที่บุคคลหรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดของผู้สอบบัญชี สามารถถือหุ้นในบริษัทที่ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ตรวจสอบได้

ผู้ใช้งบการเงิน เห็นว่า เรื่องที่ผู้สอบบัญชีอาจขาดความเป็นอิสระ หากสำนักงานในเครือข่ายของผู้สอบบัญชีได้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี ภาษี และกฎหมายแก่ลูกค้าของผู้สอบบัญชี

รองลงมาคือ การสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีทุกๆ 5 ปี แต่เป็นผู้สอบบัญชีในสำนักงานเดียวกันแสดงถึงความ เป็นอิสระของผู้สอบบัญชีได้ **เรื่องที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด** คือ การที่บุคคลหรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิด ของผู้สอบบัญชี สามารถถือหุ้นในบริษัทที่ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ตรวจสอบได้

ด้านความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชี เห็นว่า ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้งบการเงิน เมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาด และพิสูจน์ได้ว่าผู้สอบบัญชีใช้วิธีการตรวจสอบที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชียังคงต้องรับผิดชอบต่อผู้ใช้งบการเงินทางอ้อม ได้แก่ กรมสรรพากร ธนาคาร นักวิเคราะห์ งบการเงิน ฯลฯ ด้วย หากงบการเงินมีข้อผิดพลาด **เรื่องที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด** คือ การที่ผู้สอบบัญชี ยังคงต้องร่วมรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้งบการเงินเมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาด แม้ว่า ผู้สอบบัญชีจะได้ปฏิบัติตามสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน และระมัดระวังแล้ว

ผู้ใช้งบการเงิน เห็นว่า ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ ใช้งบการเงิน เมื่องบการเงินนั้นมีข้อผิดพลาดและพิสูจน์ได้ว่าผู้สอบบัญชีใช้วิธีการตรวจสอบที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชียังคงต้องรับผิดชอบต่อผู้ใช้งบการเงินทางอ้อม ได้แก่ กรมสรรพากร ธนาคาร นักวิเคราะห์ งบการเงิน ฯลฯ ด้วย หากงบการเงินมีข้อผิดพลาด **เรื่องที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด** คือ ผู้ถือหุ้น ของบริษัท คือ ผู้ใช้งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบเมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาดเท่านั้น

การวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความเห็น

1 ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของผู้สอบบัญชี พบว่ามีความแตกต่างกัน 4 ประเด็น คือ

- ข้อ 1.2 ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจพบการทุจริต
- ข้อ 1.3 ผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบรายการทางบัญชีอย่างน้อยร้อยละ 80 ของรายการทั้งหมด
- ข้อ 1.4 ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ให้คำปรึกษารายการทางบัญชีที่มีความซับซ้อน หรือมีมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่แก่บริษัทที่ตรวจสอบ
- ข้อ 1.6 ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลทางการเงินอื่น เช่น อัตราส่วนทางการเงิน เป็นต้น ที่แสดงอยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้งบการเงินยังคงมีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของผู้สอบบัญชีแตกต่างจาก ผู้สอบบัญชี ซึ่งค่าเฉลี่ยของผู้ใช้งบการเงินสูงกว่าผู้สอบบัญชีในทุกหัวข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า **ผู้ใช้งบการเงินคาดหวังผลงานจากผู้สอบบัญชีมากกว่าที่ผู้สอบบัญชีได้ ปฏิบัติงาน** โดยค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดเป็นเรื่องการตรวจพบทุจริต ที่อาจจะไม่ใช่หน้าที่หลักของผู้สอบบัญชีแต่ ผู้ใช้งบการเงินยังคาดหวังให้ผู้สอบบัญชีตรวจพบการทุจริตดังกล่าว

2 ความเข้าใจในรายงานของผู้สอบบัญชี พบว่ามีความแตกต่างกัน 5 ประเด็น คือ

ข้อ 2.2 คำว่า “ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ” หมายถึง งบการเงินอาจมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง แต่ไม่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาด

ข้อ 2.3 ผู้สอบบัญชีควรระบุระดับความมีสาระสำคัญในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อให้ทราบถึงจำนวนเงินสูงสุดของข้อผิดพลาดที่อาจมีอยู่ในงบการเงิน

ข้อ 2.4 เรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นการรายงานที่ผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีเป็นอย่างดี เพื่อลดข้อผิดพลาดในเรื่องที่ระบุไว้ในเรื่องสำคัญนั้นแล้ว

ข้อ 2.5 การระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นการลดความรับผิดชอบในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในงบการเงิน เพราะผู้สอบบัญชีได้รายงานให้ผู้ใช้งบการเงินได้ตระหนักถึงเรื่องสำคัญนั้นแล้ว

ข้อ 2.6 ผู้สอบบัญชีควรเปิดเผยวิธีการตรวจสอบบัญชีที่ใช้ทั้งหมดให้แก่ผู้ใช้งบการเงินในรายงานของผู้สอบบัญชี

จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้งบการเงินมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้สอบบัญชีในหลายประเด็นด้วยกัน โดยที่ ข้อ 2.3-ข้อ 2.6 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ใช้งบการเงิน **สูงกว่า** ค่าเฉลี่ยของผู้สอบบัญชี แสดงให้เห็นว่า

☞ ผู้ใช้งบการเงินต้องการทราบระดับความมีสาระสำคัญที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการตรวจสอบ แม้ว่ามาตรฐานการสอบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของไทยจะไม่ได้กำหนดให้ต้องเปิดเผย

☞ ผู้ใช้งบการเงินเห็นว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นเรื่องที่ผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอย่างดีแล้ว ในขณะที่ผู้สอบบัญชีเห็นว่า การระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบไม่ได้แสดงถึงการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี เพียงแต่เป็นการสื่อสารเรื่องที่มีสาระสำคัญเท่านั้น

☞ ผู้ใช้งบการเงินเห็นว่าการระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบอาจเป็นการลดความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของความเห็นสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้สอบบัญชี

☞ ผู้ใช้งบการเงินต้องการทราบวิธีการตรวจสอบทั้งหมดของผู้สอบบัญชี แม้ว่ามาตรฐานการสอบบัญชีจะไม่ได้กำหนดให้ต้องเปิดเผยก็ตาม

☞ สำหรับข้อ 2.2 ค่าเฉลี่ยของผู้ใช้งบการเงินต่ำกว่าของผู้สอบบัญชี เนื่องจากผู้ใช้งบการเงินยังคงเห็นว่างบการเงินควรมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

3 ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี พบว่ามีความแตกต่างกัน 1 ประเด็น คือ บุคคลหรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดของผู้สอบบัญชี สามารถถือหุ้นในบริษัทที่ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ตรวจสอบได้ โดยผู้สอบบัญชีไม่ขาดความเป็นอิสระ

จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้งบการเงินมีความเห็นที่แตกต่างจากผู้สอบบัญชี โดยค่าเฉลี่ยของผู้ใช้งบการเงินสูงกว่าของผู้สอบบัญชี เนื่องจากผู้ใช้งบการเงินอาจไม่ทราบข้อกำหนดทางจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีที่มีการปรับปรุงใหม่ในปี 2561 หรืออาจเห็นว่าการถือหุ้นไม่ได้ทำให้ผู้สอบบัญชีขาดความเป็นอิสระ เพราะไม่ได้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารของกิจการที่มีส่วนรับผิดชอบในความถูกต้องของงบการเงิน

4

ความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้สอบบัญชี พบว่ามีความแตกต่างกัน 2 ประเด็น คือ

ข้อ 4.2 ผู้สอบบัญชียังต้องร่วมรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้งบการเงิน เมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาด แม้ว่าผู้สอบบัญชีจะได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และมีตระวังแล้ว

ข้อ 4.4 ผู้สอบบัญชียังคงต้องรับผิดชอบต่อผู้ใช้งบการเงินทางอ้อม ซึ่งได้แก่ กรมสรรพากร ธนาคาร นักวิเคราะห์งบการเงิน ฯลฯ ด้วย หากงบการเงินมีข้อผิดพลาด

จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้งบการเงินมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้สอบบัญชี โดยค่าเฉลี่ยของผู้ใช้งบการเงินสูงกว่าของผู้สอบบัญชีในทั้ง 2 ประเด็นข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้งบการเงินคาดหวังให้ผู้สอบบัญชีซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตรวจสอบงบการเงินอย่างถี่ถ้วน หากมีข้อผิดพลาดจึงควรจะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

การวิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างของความคาดหวัง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำความแตกต่างของความคาดหวังในหัวข้อข้างต้น ไปวิเคราะห์เพื่อเพื่อดูความแตกต่างนั้น **สมเหตุสมผลหรือไม่** และหากสมเหตุสมผลแล้ว ความแตกต่างนั้นเกิดขึ้นจากมาตรฐานการสอบบัญชีที่ไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนหรือเกิดจากการปฏิบัติผิดพลาดของผู้สอบบัญชี โดยใช้แนวคิดการศึกษาของ Porter (1993) โดยวิเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งของการใช้งบการเงินและรายงานผู้สอบบัญชี หากผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นว่าเป็นประเด็นดังกล่าวมีความแตกต่างของความคาดหวังแล้ว ความแตกต่างนั้นไม่เกิดช่องว่างของความคาดหวัง ถือเป็นความแตกต่างที่ไม่สมเหตุสมผล ในทางตรงข้าม หากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าความแตกต่างนั้นเกิดช่องว่างของความคาดหวัง ถือว่าเกิดช่องว่างที่สมเหตุสมผล

จากการศึกษาพบว่า ประเด็นความแตกต่างที่ไม่สมเหตุสมผลส่วนใหญ่เกิดจากผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ เช่น เข้าใจว่าผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจพบการทุจริต และเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลทางการเงินอื่น เช่น อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงอยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ ความแตกต่างดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากความเข้าใจของผู้สอบบัญชีที่มีต่อการตรวจสอบทุจริตจะตรวจเฉพาะรายการที่มีผลกระทบต่องบการเงินอันเป็นสาระสำคัญเท่านั้น มิใช่การทุจริตทุกประเภทหรือมูลค่าการทุจริตมีน้อย รวมทั้งการรับผิดชอบต่อข้อมูลทางการเงินทั้งหมดนั้น ผู้สอบบัญชีไม่อาจกระทำได้

ส่วนความแตกต่างที่สมเหตุสมผล ซึ่งเกิดจากมาตรฐานการสอบบัญชี/กฎหมายมีข้อบกพร่องนั้นเป็นส่วนที่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก หน่วยงานกำกับดูแลและผู้กำหนดมาตรฐานการสอบบัญชีไม่สามารถกำหนดมาตรฐานได้ทันต่อเหตุการณ์ อย่างไรก็ตาม ในส่วนความแตกต่างที่สมเหตุสมผลซึ่งเกิดจากการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดของผู้สอบบัญชียังมีให้เห็นได้ในการตรวจสอบบัญชี

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังของผู้ใช้งบการเงินมีมากกว่าที่ผู้สอบบัญชี

ได้ตรวจสอบและสื่อสารให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบผ่านทางรายงานของผู้สอบบัญชี และยังคงต่อเนื่องมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สาเหตุหลักมาจากการที่ผู้ใช้งบการเงินมักคาดหวังสิ่งที่เป็นประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับ นอกจากนี้ การศึกษาเรื่องนี้ตั้งแต่อดีตแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของความคาดหวังยังคงมีอยู่เสมอ โดยบางประเด็นเป็นความแตกต่างที่เกิดขึ้นใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้น การศึกษานี้จึงเป็นประโยชน์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นช่องทางในการลดความแตกต่าง นอกจากนี้ การศึกษาครั้งนี้ยังชี้ให้เห็นประเด็นความแตกต่างของความคาดหวังซึ่งหน่วยงานกำหนดมาตรฐานการสอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานกำกับดูแล ควรเผยแพร่ความรู้ด้านการสอบบัญชีให้ผู้ใช้งบการเงินรับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ผู้สอบบัญชีควรพยายามลดความคาดหวังด้วยการทำความเข้าใจกับผู้ใช้งบการเงิน พร้อมทั้งปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

ประเด็นคำถามต่อความคาดหวังในการสอบบัญชี

1. ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของผู้สอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของงบการเงิน
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจพบการทุจริต
- ผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบรายการทางบัญชีอย่างน้อยร้อยละ 80 ของรายการทั้งหมด
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ให้คำปรึกษารายการทางบัญชีที่มีความซับซ้อน หรือมีมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่แก่บริษัทที่ตรวจสอบ
- ผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์มีหน้าที่รายงานข้อผิดพลาดที่มีอยู่ในงบการเงินหรือการทุจริตไปยัง ก.ล.ต.
- ผู้สอบบัญชีเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลทางการเงินอื่น เช่น อัตราส่วนทางการเงิน เป็นต้น ที่แสดงอยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

2. ความเข้าใจในรายงานของผู้สอบบัญชี

- รายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขแสดงถึงการเงินที่ปราศจากข้อผิดพลาด
- คำว่า “ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ” หมายถึง งบการเงินอาจมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง แต่ไม่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาด
- ผู้สอบบัญชีควรระบุระดับความมีสาระสำคัญในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อให้ทราบถึงจำนวนเงินสูงสุดของข้อผิดพลาดที่อาจมีอยู่ในงบการเงิน
- เรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นการรายงานที่ผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติตามตรวจสอบบัญชีเป็นอย่างดี เพื่อลดข้อผิดพลาดในเรื่องที่ระบุไว้ในเรื่องสำคัญนั้นแล้ว
- การระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นการลดความรับผิดชอบในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในงบการเงิน เพราะผู้สอบบัญชีได้รายงานให้ผู้ใช้งบการเงินได้ตระหนักถึงเรื่องสำคัญนั้นแล้ว
- ผู้สอบบัญชีควรเปิดเผยวิธีการตรวจสอบบัญชีที่ใช้ทั้งหมดให้แก่ผู้ใช้งบการเงินในรายงานของผู้สอบบัญชี

3. ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ควรเป็นผู้สรรหาผู้สอบบัญชีให้กับบริษัทในตลาดหลักทรัพย์
- ผู้สอบบัญชีอาจขาดความเป็นอิสระ หากสำนักงานในเครือของผู้สอบบัญชีให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบัญชี ภาษี และกฎหมาย แก่ลูกค้าของผู้สอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีอาจถือหุ้นในบริษัทที่ตรวจสอบได้ ไม่เกินร้อยละ 5 ของหุ้นทั้งหมดของบริษัท
- บุคคลหรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดของผู้สอบบัญชีสามารถถือหุ้นในบริษัทที่ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ตรวจสอบได้ โดยผู้สอบบัญชีไม่ขาดความเป็นอิสระ
- การสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีทุก 5 ปี แต่เป็นผู้สอบบัญชีในสำนักงานเดียวกันแสดงถึงความเป็นอิสระได้

4. ความรับผิดชอบกฎหมายของผู้สอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้งบการเงิน เมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาด และพิสูจน์ได้ว่าผู้สอบบัญชีใช้วิธีการตรวจสอบที่ไม่เหมาะสม
- ผู้สอบบัญชียังต้องร่วมรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้งบการเงิน เมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาด แม้ว่าได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว
- ผู้ถือหุ้น คือ ผู้ใช้งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบ เมื่องบการเงินมีข้อผิดพลาดเท่านั้น
- ผู้สอบบัญชียังคงต้องรับผิดชอบต่อผู้ใช้งบการเงินทางอ้อม ซึ่งได้แก่ กรมสรรพากร ธนาคาร นักวิเคราะห์งบการเงิน ฯลฯ ด้วย หากงบการเงินมีข้อผิดพลาด
- ผู้สอบบัญชีต้องชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนเงินตามจำนวนเงินที่ผู้เสียหายยื่นฟ้อง
- ผู้สอบบัญชีต้องชดใช้ค่าเสียหายไม่เกินวงเงินประกันที่ได้ยื่นต่อสภาวิชาชีพบัญชี

มีนาคม 2564

กลุ่มวิจัยและพัฒนา

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

อ้างอิง

ภัทร์สุนทร ชินภูวดล และวชิระ บุญเนตร. (2563). *ความคาดหวังที่มีต่อการสอบบัญชีระหว่างผู้สอบบัญชีและผู้ใช้งบการเงิน*. วารสารสภาวิชาชีพบัญชี, ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2563).

อ่านบทความทั้งหมดได้ที่เว็บไซต์กลุ่มวิจัยและพัฒนา
https://research.cad.go.th/more_news.php?cid=8&filename=index

<https://shorturl.asia/CZi0m>

CLICK

กลุ่มวิจัยและพัฒนา สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ